

DIR §46

Dnr REM.2025.519

Remiss avseende en ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess

Beslut

Direktionen för Ystad-Österlenregionens miljöförbund beslutar att avge yttrande enligt tjänsteskrivelsens förslag på yttrande.

Yttrande

Ystad-Österlenregionens miljöförbund är övergripande positiv till översynen av miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocessen som görs i utredningen. Förbundet bedömer att de föreslagna förändringarna med hög sannolikhet kommer att skapa bättre förutsättningar för tillståndsprövningsprocessen. Därmed lär det bli tydligare, för verksamhetsutövaren, i frågan om vad som krävs i en ansökan.

Förbundet är positiv till att en ny prövningsmyndighet, i stället för det flertal myndigheter som finns idag, bildas för hantering av tillståndspliktiga och granskningspliktiga verksamheter. Förbundet har dock ingen särskild åsikt om denna ska ligga kopplad till Länsstyrelserna eller som egen myndighet, den frågeställningen besvaras rimligen bäst av de befintliga miljöprövningsdelegationerna.

Att Mark- och miljödomstolen får en tydligare roll som ren domstol ses som positivt.

Förbundet vill belysa att de tider, när det kommer till inhämtning av yttrande från kommunal myndighet, som anges i utredningen är allt för snäva och inte hållbara i vår verklighet. De remissyttranden som ska inhämtas från kommunen behandlas normalt sett i en politisk nämnd eller direktion, vilket kräver minst två månaders handläggningstid. Med detta menar vi en månad för tjänstepersoners handläggning och ytterligare en månad för politisk beredning.

Beträffande förändringen att gå från A- B- C- och U-verksamhet till tillståndsplikt, granskningsplikt, anmälningsplikt och registreringsplikt så har förbundet i grunden inget att anmärka. Förbundet anser dock att man måste vara restriktiv i att ta bort anmälningsplikten från verksamheter då det idag är ytterst få av dessa som inte behöver försiktighetsmått och än färre som inte behöver tillsyn. Tas de bort från anmälningsplikt bör de i grunden alltid ersättas med en registreringsplikt. Gällande registreringsplikten önskar förbundet en utökning av antalet typer av verksamheter. Detta då vi ser en tydlig nytta av att tillsynsmyndigheten har kontroll över vilka verksamheter som finns. Är inte registreringen obligatorisk måste mycket onödigtid läggas på uppsökning av verksamheter i stället för på tillsyn och vägledning. Verksamheter som bör prioriteras är sådana som typiskt sett kan orsaka störning i form av buller och lukt, samt hanterar avfall som inte uppstått i verksamheten.

Det konstateras att U-verksamheter fortsatt kommer att finnas kvar, då det alltid kommer att finnas verksamheter som inte omfattas av registrerings-, anmälnings-, gransknings- eller tillståndsplikt. Således går vi från dagens fyra nivåer till framtida fem nivåer.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Förbundet har inte haft möjlighet i att gå in och granska huruvida de olika provningskoderna är relevanta eller inte och kan därför varken instämma eller ifrågasätta den bedömning som gjorts. Förbundet förutsätter dock att de miljöprovningsdelegationer och mark- och miljödomstolar som tidigare provat de tillståndspliktiga verksamheterna har haft möjlighet att komma med relevanta synpunkter i denna del.

Miljöförbundet har dock granskat delar av den lagstiftningen som hanterar massor och avfall och är mycket positiv till införandet av kod 2.10 som fångar upp tillförsel eller bortförsel av massor på en yta som är större än 5 000 kvadratmeter. Här bör man dock överväga om det inte även bör regleras med en vikt- eller volymsenhet, detta då utfyllnad av till exempel mangelgravar, surhål och andra upplevda hinder i landskapet kan göras på en begränsad yta men där volymen kan bli stor. Den typ av massor som används är ofta överskottsmassor, där ursprunget kan vara oklart. Förbundet anser vidare att tillförsel av massor som inte kommer från täkt till en yta på 100 kvadratmeter ska vara anmälnings eller registreringspliktig i det fall åtgärden inte kräver anmälan enligt den nya koden 90.135. Detta då en liten volym med hög föroreningsnivå är skadligare för miljön än en stor volym med lågföroreningsnivå.

För att det ska bli verkligt med registreringspliktiga verksamheter krävs det enligt utredningen att det tas fram generella föreskrifter. Förbundet instämmer till fullo i detta och vill verkligen belysa att detta måste göras skyndsamt och att föreskrifterna måste vara kända i god tid innan övrig lagstiftning träder i kraft.

Utredningen belyser vid ett antal tillfällen vikten av resurser, kompetens och vägledning. Miljöförbundet instämmer i bilden som ges att tillsynen ofta blir lidande av resursbrist, både i form av personal men även de rent monetära resurserna för externa utredningar och inhyrning av extern kompetens så som till exempel juridisk spetskompetens. Här är det upp till riksdagen och vägledande myndigheter att ställa tydliga krav på en lägsta nivå av tillsynsomfattning. Där även av stor vikt att ha lokalkunskap varför tillsynen främst bör ligga på kommunalnivå, även om det sker genom samarbete mellan kommuner.

Ett sätt att underlätta en likriktning av tillsyn och provning på olika nivåer är en än tydligare vägledning från de statliga myndigheterna, här upplevs det kommunal nivå att våra myndigheter idag inte har de resurser som krävs för att ge den omfattande vägledningen som behövs. Förbundet önskar därför att man utöver föreslagna förändringar i lagstiftningen även ser över de tillgängliga resurser de statliga myndigheterna har till vägledning av övriga instanser som jobbar inom miljöbalkens område. Detta leder i förlängningen till en ökad kompetensnivå i hela landet.

Förbundet konstaterar slutligen att tillsyn i många fall bygger på statistik och data som erhålls genom den miljöövervakning som sker av kommuner, länsstyrelser och andra statliga myndigheter. Detta tas inte upp i remissen, men för att få en hållbar tillsyn och tillståndprocess över tid är det av vikt att miljöövervakningen prioriteras och troligen regleras. I denna aspekt anser förbundet att staten behöver ta ett större ekonomiskt ansvar.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Sammanfattning av ärendet

Ystad- Österlenregionens miljöförbund har fått SOU 2024:98 - En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess på remiss. Remissvaret ska vara Regeringskansliet tillhanda senast den 15 juni 2025.

Den statliga utredningen är omfattande och består av något över 2 100 sidor, förvaltningen har med anledning av detta gjort en begränsning av granskning av underlaget till kapitel 1, 7, 8, 12, 14, 17 och 18. Även inom dessa kapitel har begränsningar fått göras till de delar som påverkar förbundets direkta arbete. Det finns således risk att förbundet missat delar som kan ha påverkan både på förbundet som sådant men även på miljöprövningen som helhet. I arbetet med remissvaret har förvaltningen även deltagit på SKR:s remisskonferens som behandlade utredningen.

Bilagor

Remiss en-ny-samordnad-miljöbedomnings--och-tillstandsprovvningsprocess
Följebrev till remissen, en-ny-samordnad-miljöbedomnings--och-tillstandsprovvningsprocess
en-ny-samordnad-miljöbedomnings--och-tillstandsprovvningsprocess-del-1-sou-202498
en-ny-samordnad-miljöbedomnings--och-tillstandsprovvningsprocess-del-2-sou-202498
en-ny-samordnad-miljöbedomnings--och-tillstandsprovvningsprocess-del-3-sou-202498

Beslutet skickas till:

kn.remissvar@regeringskansliet.se

kristin.skeppsby@regeringskansliet.se.